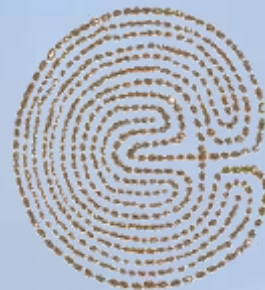

Bränningen

Medlemsblad för Söderhamns Kust & Skärgårdsförening
- Årgång 27 -

Nr 1 2014

Innehåll:

Sid 2	'Bränningen' 27 år	Sid 9	DiBiS-bilder
Sid 3-4	'6 eller 9' - debatt	Sid 10	'Orn', en pärla i skärgården
Sid 5-6	Årsredovisningar	Sid 11	Styrelsen mm
Sid 7	Prickningsbestämmelser	Sid 12	KALLELSE till ÅRSMÖTE!
Sid 8	ur 'De svenska kusthamnarne'		

BRÄNNINGEN

"BRÄNNINGEN" 27 ÅR !

INGET STÖRRE JUBILÉUM, MEN ÄNDÅ...

Nr 1 1988. Medlemstidning för
Söderhamns Kust- och Skärgårdsförening

BRÄNNING

Våg, som skummande bryter mot strand eller grund, som ligger i eller strax under vattenytan. Bränningen uppstår genom att vågor, som komma inrullande från havet och dess djup, bli hindrade i sin rörelse framåt, så att de efterföljande vågorna hinna upp de föregående. De, sålunda på varandra upptornade, av skum överhöljda vattenmassorna kunna nå avsevärda höjder, och den styrka, med vilken de slå mot klipporna, är utomordentlig. Även den klippa eller det grund som åstadkommer vågbrytningen kallas bränning.

--oOo--

Vi vill, att våra medlemmar, likt vågor samarbetar, för att som bränningen utveckla en styrka som, när hinder uppstår, för föreningens bästa är utomordentlig:

Detta första Provnummer av Bränningen var undertecknat av Sven Nordlund, Agne Eriksson och Olle Berglund. Agne, Sven och Olle hade var sin period som ordförande i Skärgårdsföreningen. Alla är nu borta.

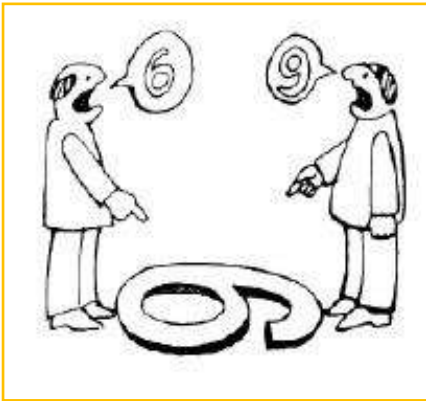

Omslagsbilden:
Ingrid Bergström-Nilsson
midsommarafton 2013
då båtklubben SMS firade
midsommar på Orn.

Foto: Stig Pudas

Här ovan ser du den första sidan av det första numret av vårt medlemsblad **BRÄNNINGEN!** I mars 1988 kom det, men redan 1984, för 30 år sedan, kom förslag på en medlemstidning och namnförslag var "Labyrinten", inspirerat av labyrinten på Prästgrundet. Labyrinten blev kvar som vackert tryck på kuvert mm. Den syns också på framsidan av denna tidning. Vi kanske återkommer med fler nostalgiska klipp från gamla Bränningnummer framöver...

Sex eller Nio om Klimatförändringarna !

I år är det valår. Debatten är redan igång och ämnena är många. De dominerande frågorna handlar än så länge om skolan, barnomsorgen, och äldreården. För vårt vidkommande (Kust & Skärgårdsföreningen) har vi inte dessa frågor på vår agenda, utan det handlar om kulturarvet och skärgårdens miljö.

En satsning

När det gäller miljöfrågorna har vi många år arrangerat seminarier under i första hand framtidsveckan (som tyvärr inte finns i Söderhamn längre) samt egna seminarier om hur man löser vatten och avloppsfrågorna på öarna.

Seminarieret *KlimatSmarta stugan* har besökts av ett 50-tal personer, varav hälften kommer från kommuner utanför Söderhamn. Den stora frågan är? Har

det blivit några förbättringar?

Visst har flera hört av sig och berättat att de har byggt egna grävattenreningsanläggningar och några har köpt färdiga. På vår hemsida finns det dokument och tips om hur man löser dessa frågor. Vad kan vi göra mera? Ett fint tillfälle att diskutera detta är att komma till vårt årsmöte (Se kallelse på sista sidan) och framföra dina synpunkter.

Att vara klimatsmart

Att vara KlimatSmart kräver tålamod och ibland måste man blunda för vad våra politiker, företag fattar för beslut. Som styrelsesrepresentant i Skärgårdarnas Riksförbund och kontaktperson för Miljö & Energifrågorna har jag fått delta i några europeiska möten om just dessa frågor. Jag har träffat engagerade människor som kämpar för sina öars befolkning. Agerar i miljöfrågorna, kommer med idéer, och genomför berömvärda insatser. En sådan person är *Shirley Gallagher* från Glanmire på Irland. Hon facebookar, twittrar, deltar i konferenser och kämpar för miljöfrågorna, lokalt och Globalt.

Smutsigt energiprojekt i Polen

I ett inlägg nyligen på facebook går hon till attack mot ett planerat smutsigt energiprojekt i Polen, Elektrownia Polnoc. Utsläppen från detta gigantiska energiprojekt motsvarar 10 miljoner ton CO² pr år. (Finns att läsa på Facebook <https://www.facebook.com/EsinEuropeanSmallIslandsFederation>)

I en tid då Europa måste leda övergången av förnybar energi, så satsar investerare sina pengar i smutsiga projekt som låser både Polen och Europa i kolberoende för många år framöver.

Dr Jan Kulczyk, den rikaste mannen i Polen, vars företag är den största investeraren i Elektrownia Polnoc, är också ordförande i Green Cross International - en respekterad miljöorganisation som arbetar för att göra världen till en säkrare och bättre plats för oss alla. Han hör också till klimatförändringarnas arbetsgrupp som samlar klimatexperter och ledare från hela världen vars mål är att lösa klimatkrisen. Hur kan man då investera i sådant projekt med de uppdrag han har?

En satsning på Solel. Ett 40-tal solceller som kan leverera 10 000 W (Fd. kockums verkstäder) Toppen!

(från föreg. sida)

Vi har också många klimatmotståndare i Sverige.

"Det är ovanligt kallt just nu i delar av Norrland, därför finns inte den globala uppvärmningen och kanske är hela teorin om global uppvärmning en socialistisk konspiration. Det menar den moderata riksdagsledamoten Lars Beckman." Han hänvisar till tidningen "Illustrerad Vetenskap" som definitivt inte är någon vetenskaplig tidskrift, utan snarare en sensationsblaska som försöker hitta ytterligheter av olika slag. Det finns över 2 500 artiklar på nätet om klimatförändringarna skrivna av vetenskapsmän, som är betydligt trovärdigare.

Annie Lööf gav inget svar

En annan person som jag tycker tappat glansen är Centerledaren Annie Lööf, som medverkat till att regeringen sålt utsläppsrätter som vi i Sverige varit framgångsrika att spara, för 35 miljoner kronor till en amerikansk bank, som i sin tur kan sälja detta till någon som kan smutsa ner någonstans i Europa. I riksdagen frågade Jonas Sjöstedt Annie om hon lovade att i fortsättningen skulle sluta att sälja ut utsläppsrätter, så svarade hon inte ens på frågan...

Genom beslutet av regeringen såldes 1,3 milj ton koldioxid för 38,4 milj. Kronor.

Precis som Riksrevis-

ionen konstaterar i sin rapport *Klimat för pengarna* (RiR 2013:19) hade Sverige kunnat avstå från försäljning och i stället låta utsläppsrätterna frysa inne. Om Sverige gjort så hade utsläppsrätterna inte kunnat användas av annan part och på så sätt hade utsläpp på 1,3 miljoner ton kunnat undvikas!

Positiva vibbar i Söderhamn

Hur har vi det på det lokala planet. Hur sköter sig Söderhamns kommun och dess medborgare? För några år sedan och speciellt under Framtidsveckorna som arrangerades hade vi en ganska skaplig debatt, men den tycks nu ha stannat av. Det finns dock lite positiva vibbar. Granskärs värmeverk är en positiv satsning. Idag eldas det med 98% biobränsle. I höst tillkom så Biogasförsöket, där man hoppas kunna göra drivmedel till bilar av organiskt avfall. Anläggningen på Långtå har tagits i bruk, men det dröjer säkert ytterligare några månader innan vi får besked om försöket lyckas. Både Granskärsanläggningen och Biogasanläggningen kan på lång sikt ge en renare skärgård genom minskade koldioxidutsläpp.

Hur skall vi klara upp att stoppa klimatförändringarna om våra politiker, företagare, bolag hela tiden prioriterar vinster istället för klimat och hälsa? Det blir en uppgift att fundera över.

Fy bubblan säger jag....

/Lennart Andersson

RESULTATRÄKNING 2013

	2013-01-01--12-31	Budget
RÖRELSENS INTÄKTER		
Nettoomsättning	42 225,00	41 200,00
Övriga rörelseintäkter	85 185,00	80 800,00
SUMMA RÖRELSENS INTÄKTER	127 410,00	122 000,00
RÖRELSENS KOSTNADER		
Råvaror och förnödenheter	-6 591,00	0,00
Övriga externa kostnader	-128 277,50	-124 000,00
SUMMA RÖRELSENS KOSTNADER	-134 868,50	-124 000,00
RÖRELSERESULTAT	-7 458,50	-2 000,00
FINANSIELLA KOSTNADER OCH INTÄKTER	383,33	2 000,00
ÅRETS RESULTAT	-7 075,17	0,00

BALANSRÄKNING 2013

	2013-01-01	Perioden	2013-12-31
TILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
Kassa och bank	157 714,00	-41 355,17	116 358,83
Summa omsättningstillgångar	157 714,00	-41 355,17	116 358,83
SUMMA TILLGÅNGAR	157 714,00	-41 355,17	116 358,83
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Balanserat resultat	-108 111,46	-2 822,54	-110 934,00
Årets resultat	-2 822,54	9 897,71	7 075,17
Summa eget kapital	-110 934,00	7 075,17	-103 858,83
Skulder			
Kortfristiga skulder	-46 780,00	34 280,00	-12 500,00
Summa skulder	-157 714,00	41 355,17	-116 358,83
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	-157 714,00	41 355,17	-116 358,83

FOTO: Sture C.

Verksamheten

Ekonomi

Styrelsen finner att föreningens ekonomi är tillfredsställande. Under år 2013 har föreningen fått spis och kamin godkänd för eldning i Fiskarebostaden, samt med enbart frivilliga, byggt det efterlängtrade arkivet. Trots stora investeringar har vi lyckats hålla ekonomin i balans.

Representation

Föreningen har under året representerats i Skärgårdarnas Riksförbund genom Barbro Olsson och Lennart Andersson. Vi är dessutom medlemmar i Hembygdsförbundet .

Möten och träffar

Årsmötet hölls den 20 mars i SMS-lokalen. 33 medlemmar var närvarande. Styrelsen har hållit 8 protokollförda möten under året. Under hösten höll vi vårt medlemsmöte som lockade c:a 35 medlemmar, där kommunen rapporterade om underhållet av Svartsundsrännan (Ingemar Olofsson) och Andreas Håberg berättade om det blivande naturreservatet på Storjungfrun.

Vi deltog både i Kulturdagen som arrangerades i jan på Kulturens hus och i Återvändardagarna i maj månad.

Bränningen som är föreningens informationsblad har utkommit med 3 nr under året. Det senaste numret var också ett samarbete med Hemslöjdsföreningen. Redaktör var Sture Claesson. Hans Fryklund har ansvarat för bladet.

Verksamheten i övrigt

Under alla år som föreningen drivit Fiskarmuseet har öppethållande varit begränsat till torsdagar under sommaren, samt vid några speciella dagar. Under 2012 och 2013 prövades något helt nytt. Vi höll öppet i 3 dagar och kallade det för **Österdagarna**. Vi kompletterade med stadsvandringar på Öster som blev en succé. Vi räknar med att c:a 300 deltog 2012 och något färre 2013. Båda åren hade vi tur med vädret. Under våren genomförde vi en fortsättning på studiecirkeln om Östers historia, vars avsikt är att utbilda ett antal guider. Under första och andra året fungerade Lars Lodmark, Lennart Andersson och Denny Månsson som guider för Östervandringarna. En fortsättning är planerad till 2014 i samma stil.

Den 8 sept. hade vi öppet för Kulturarvsdagen som detta år hade temat **Mötesplatser**. Vi konstaterar att det är svårt att få något större intresse kring denna dag, men vi fortsätter arbetet med att göra Kulturarvsdagen känd. Ca 20 personer besökte Gäddan denna dag.

Vi genomförde också ett arrangemang **på Storjungfrun, Fyrens dag** den 14 juli med ett 80-tal besökare, denna gång färdades ett 20-tal ut med nya taxibåten.

Slutord

Styrelsen vill tacka alla våra medlemmar för det förtroende som visats oss under 2013. Nu ställer en del av oss i styrelsen samt funktionärer våra platser till årsmötets förfogande.

Söderhamn 8 februari 2014.

Lennart Andersson

Astrid Forslund

Barbro Olsson

Hans Fryklund

Björn Eriksson

Johnny Andersson

Sven-Gunnar Johansson

Bengt Hedman

Denny Månsson

FOTO: Sture C

Får jag märka ut grundet själv?

Fråga: Vid ett antal tillfällen har det hänt att jag har seglat på ett grund som saknar utmärkning utanför min hamn. Nu undrar jag vad som gäller om man vill märka ut grundet själv med till exempel en stång eller annan anordning.

Får man det /"Skepparkransen".

Svar: Enligt Sjötrafikförordningen krävs det tillstånd från Transportstyrelsen (TS) för att inrätta sjösäkerhetsanordningar", vilket är ett samlande begrepp för allt från stora fyrrar till små prickar. Man ansöker om ett sådant tillstånd genom ett formulär på TS webbplats och det kostar inget, varken att ansöka om eller inneha tillstånd.

Däremot ställs en rad villkor för att man ska få, och behålla, ett tillstånd. Det gäller exempelvis krav på anordningens konstruktion, utseende samt dokumentation av anordningens position och djupförhåll-

ande i anslutning till platsen. Som tillståndshavare förbinder man sig dessutom att hålla anordningen på plats och i gott skick. Även Sjöfartsverket måste få information om anordningen för att vi ska kunna redovisa den i sjökortet, om detta är möjligt med tanke på skalan.

Alla villkor finns samlade på Transportstyrelsens webbplats:

www.transportstyrelsen.se/Sjofart/Sjotrafik/Farleder/Sjosakerhetsanordningar/Utmarkning/.

Som du hör kan det bli ganska kostsamt och tidskrävande att äga och sköta en "officiell" sjösäkerhetsanordning. Men alternativet att du, och kanske andra båtar, fortsätter att gå på det aktuella grundet

är inte heller bra. Därför kanske du ska fundera på alternativa lösningar som kanske inte är helt enligt regelboken men förmodligen trots allt är bättre än att inte göra något alls.

De som bor i skärgården, och alltså har behov att ta sig fram på vattnet oberoende av väder, har i alla tider anordnat sin egen utmärkning i anslutning till hemmahamnen samt i trånga passager och vid förrådiska grund på vägen in till fastlandet. Sådan utmärkning får inte placeras i anslutning till officiella farleder och officiell utmärkning. Eftersom den inte visas i sjökorten får den inte heller vara så stor och kraftig att den kan vålla skada om den blir påkörd

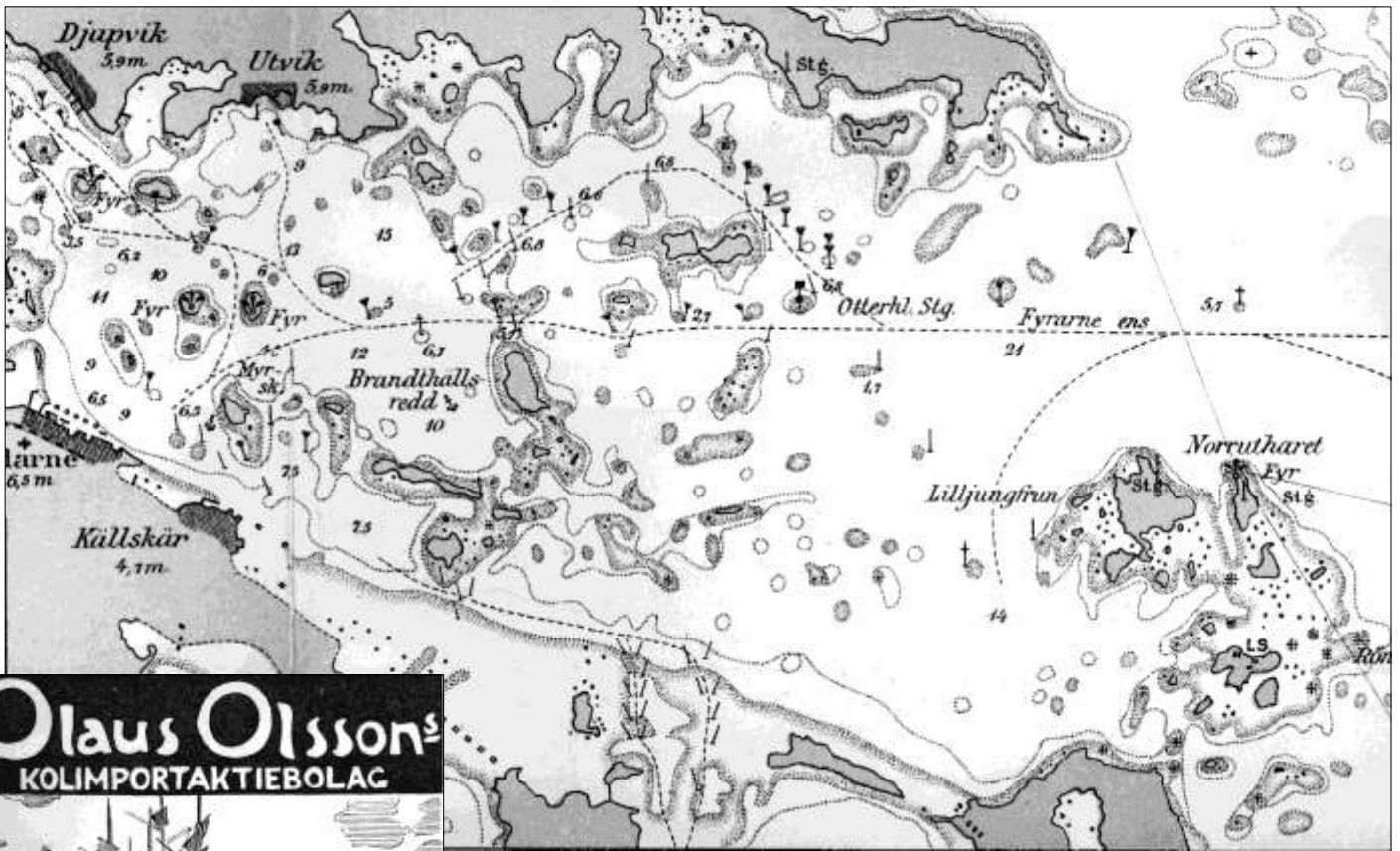
av en liten snabb båt. Den får heller inte vara vilseledande eller ha ett utseende som liknar den officiella lateral- eller kardinalutmärkningen. När det gäller flytande utmärkningar är det alltså i princip en garnblåsa eller en liten plastdunk som gäller. Ibland ser man att någon har satt ut en "stång" på en bränning för att den ska synas bättre. Det är viktigt att en sådan anordning är av klen material så att den inte kan vålla någon skada om den blir påkörd och den får inte heller vara vilseledande eller likna den officiella utmärkningen.

Svante Håkansson
Ufs-redaktionen

Ovanstående är kopierat från en frågespalt i Sjöfartsverket tidning "Sjörapporten", som finns som PDF-tidning på www.sjofartsverket.se

/Hans F

Olaus Olsson
KOLIMPORTAKTIEBOLAG

**I: MA MASKINKROSSAD ANTHRACIT
STENKOL och COKES** RIKSTELEFON: 179.
ALLM.TEL: 888. 4735. 4736. Hufvudkontoret: Blasieholmshamnen 5 B. 6610.
Filiaalkontoret: Skepparegatan N: 26.
STOCKHOLM

Apropå utprickning...

Så här såg det ut mellan Sandarne och Lilljungfrun i Söderhamns skärgränd 1906. Enkelt för mindre fartyg, djupgående fartyg fick runda Ottergrundet förbi Segelvik. Många kvastar och slätprickar blev det. Mot Tuppsundet fanns två rännor, för in och utgående kan man tänka.

Hämtat från boken "De Svenska Kusthamnarne" av C.F. Halén och G.O. Lange. En handbok för redare där varje hamn i Sverige var beskriven.

Helsidesannons ur boken. "Olaus Olsson" hette ju också det sista fartyget som byggdes på varvet i Mariehill 1903. En intressant arbetsmiljöbild...

Sandarne.
(Se plansch 1).
Lat. N. 61° 15,7', Long. O. 17° 10,5'. Lastageplats i Gefleborgs län, 9 km. från Söderhamn. Hamnen, som är väl skyddad, har ett djup af 6,5 m. Lastfyllnad kan intagas å Brandthalls redd till 6,8 ms och å Lilljungfruns redd till största djupgående. Fartygen förtöja vid dykdalber och lasta från prämar. Skeppsförnödenheter fås på platsen. Lots erhålles från lotsstationen å Rönnskär, dit telefonförbindelse finnes. Sandarne har ångbåtsförbindelse med Stockholm och åtskilliga kustorter i Norrland. Järnvägs-, post-, telegraf- och rikstelefonstation finnes. Närmaste tullkammare är Söderhamn.

KINSTA PLÅTSLAGERI AB

Kinsta Plåtslageri AB är ett erkänt erfaret och kompetent plåtslageri som utför alla slags arbeten inom tak och byggnadsplåt - som omtäckningar, nybyggen, reparationer, och underhåll med takmålning, taksmide, snöskottning, fasadplåt, papp och duk.

- Vi utför både omfattande arbeten till bygg- och industriföretag och mindre arbeten till privatpersoner.
- Vi är ett modernt plåtslageri med inriktning på tak & fasadarbeten.
- Vi har mycket stor erfarenhet av såväl renoveringar som nybyggnation.
- Vi utför alla slags arbeten inom byggnadsplåtslageri och sätter alltid kundens önskemål i första hand.
- Vi är medlem i Plåtslageriernas Riksförbund (PLR)

Tel. 0270-28 78 73, 070-634 13 75
info@kinstaplatslageri.se www.kinstaplatslageri.se

DiBiS-bilden.

Svartsundsrännan, nyrenoverad 1928. Två bilder på DiBiS, **XVA 1469** och **XVA 1471**, från ett gammalt album, som kommer från familjen John Fredin i Söderhamn. För övrigt är inget känt om bilderna.

Är det någon i läsekretsen som kan hjälpa till med identifiering av bilderna?

På www.dibis.se finns fler bilder, som du kan hjälpa till att identifiera. Kolla gärna! Kust & Skärgårdsföreningen har också många fina bilder som behöver gås igenom och ges kompletterande text så långt möjligt.

Vill du hålla i en studiecirkel som jobbar med detta så hör av dig till Denny eller Sture.

SOMMARMINNEN

Enskärsoren eller Orn, som denna sandås i Stenöorns förlängning oftast kallas, är ett av smultronställena i Söderhamns skärgård. På Orn har Söderhamns Motorsällskap sin anläggning med klubbstuga, byggd 1927, uthyringsmöjligheter, och bryggor. Här finns långgrunda badstränder och en spännande natur. Varje sommar anordnas den så kallade Orndagen med aktiviteter av olika slag, dit alla är välkomna. Har man ingen egen båt så går det att åka med M/S MOA, som även serverar Ångbåtsbiff. Nedan några bilder som minner om sommaren 2013.

Foto: Stig Pudas

SPISSVARTA.SE

Kontakta oss när det gäller:
Service och reovering av spisar och kaminer.
Reservdelar till vedspisar och kaminer.
Försäljning av reoverade vedspisar och kaminer.

Egentillverkning av:
Gammeldags pannkitt och
Gammeldags spissvärta

Spissvarta.se

Kungsgatan 3, Generatorhallen

Carl Sundqvist

070-207 76 71

spissvarta@gmail.se

Söderhamns Kust & Skärgårdsförening

Ordförande

Lennart Andersson

lennart.andersson@soderhamn.com

0270-285539, 0270-33030, 070-8168411

Kassör

Barbro Olsson

barbro.olsson@soderhamn.com

0270-14915, 0270-60573

073-0235755

Sekreterare

Hans Fryklund

hans.fryklund@soderhamn.com

0270-281108, 070-5424855

Övriga styrelsemedlemmar

Astrid Forslund, Björn Eriksson, Bengt Hedman, Johnny Andersson, S-G Johansson, Denny Månsson

Suppl: Stig Berglund, Tord Sundberg, Björn Hedman, Håkan Elffors Johansson

Redaktion Bränningen

Lennart Andersson (ansv. utg.), Sture Claesson (sättning o layout),
Hans Fryklund (research o IT)

Hemsidor: www.skargardsforeningen.se www.svartsundsranan.se
www.museileden-soderhamn.se

E-post: info@skargardsforeningen.se

Vi finns nu också på Facebook, sök på

Kust & Skärgård Söderhamn

Kolla du också!

Kust & Skärgårdsföreningens målsättning är att värna om kustens miljö och dess kulturarv. Detta gör vi bland annat genom att träffas i vår klubblokal Gäddan.

Se vår hemsida <http://www.skargardsforeningen.se> under **Aktuellt**. Där finns våra träffar inlagda. Vi jobbar ibland praktiskt, ibland diskuterar vi händelser och historier, skriver och katalogiserar, samt inte minst viktigt, tar en kopp kaffe och macka.

Vi välkomnar alla som är intresserad av Skärgården och dess miljö.

Bg 5705-0700

Medlemsavgiften är 150:- för enskild, 200:- för familj

Välkommen att bli medlem!

KALLELSE TILL

ÅRSMÖTE

Söderhamns Kust & Skärgårdsförening

Onsdag den 19 mars kl 19.00 i SMS-lokalen

**Per-Arne Åkerström
kåserar om
” Båtracing på 70-talet ”**

Rapporter från olika evenemang under året
Kaffe/te, smörgås o. skärgårdsprat..

Lotteri !

Dagordning

1. Val av Ordförande och Sekreterare för mötet
2. Fråga om mötet är stadgeenligt utlyst.
3. Val av två justeringsmän.
4. Verksamhetsberättelsen
5. Revisionsberättelsen
6. Fråga om ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret.
7. Val av Ordförande för kommande verksamhetsår.
8. Val av 4 styrelseledamöter för en tid av 2 år
9. Val av 4 styrelsesuppleanter för en tid av 1 år
10. Val av 2 revisorer för ett år, samt två personliga ersättare för dessa.
11. Val av 3 ledamöter i valberedningen på 1 år.
12. Förslag till Verksamhetsplan och budget för verksamhetsåret 2012.
13. Fastställande av Årsavgift
14. Behandling av motioner som inlämnats till styrelsen.
15. Anmällda frågor
16. Avslutning

/Lennart Andersson

VÄLKOMNA!